

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 4. De secunda causa gemitus Turturis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

10
fini patris. Certe nemo amarum Christum illo tempore (quamvis multi & magni fuerint) id verius , vel majori cum affectu pronunciare potuit , quam MARIA. Quia cor Seraphicum Virginis sicut omnes amore , sic & desiderii fervore superavit.

LECTIO IV.

De secunda causa gemitus Turturii.

Secundam causam gemitus Turturii, sive Ecclesie, diximus esse dolorem, quem concepit ex eo quod Adventus Filii Dei : & redemptio per eum facta, multis reddatur inefficax & inutilis, eorum culpa & fofordia. Monet ergo ipsa filios suos cum gemitu, factore tempore Adventus, ut huic rei advigilent, flentque super custodiam suam, & videant quid responsum sint ad arguentem se, si frustra eis fuerit incarnatio, Nativitas, redemptio, sanguis effusus JESU CHRISTI. Graviter enim & frequenter ea de re conqueritur ipse, sacris in litteris. Unde apud Isa. sic ait : *In vacuum laboravi sine causa, & vane fertilitatem meam, consumpsi, ergo iudicium meum cum Domino, & operum meum cum Deo meo.* Quasi dicat Patri. Tu scis, o Pater, me nullis pepercisse laboribus pro hominum salute ; hoc erat opus ad quod me miseris, & minus istud meo omni conatu adimplere curavi. Interim frustra in multis, ut video, laboravi, frustra animi corporisque vires impendi, frustra pro eis sanguinem ipsum expendi. Tu porro esto Iudex, nam opus meum apud te est ; & decerne inter ipsos & me, num ex parte mea aliquid defuerit, num potius ipsi sibi defuerint paratis sibi a me remediis salutis non utendo, sicque in caput suum certam damnationem accersendo. Eodem modo conqueritur apud Ezech. quod tanto sudore exarilato toto mortalitatis sue decursu, maneat nihilominus anima atque inmundata, cum tamen sudorem suum etiam sanguinem in animarum ablationem obtulerit, simulque ignem ardentissimam charitatis adhibuerit, ut omnis eraderetur & excoqueretur inveterata inmunditia & rubigo. Sic enim loquitur anima indurata & reproba : *Multo labore sudatum est, & non exivit nimia rubigo, neque per ignem. Inmunditia tua execrabilis est, quia mundare te volui, & non es mundata a forditibus.*

Deu In gratitudinem peccatorum exaceratur Isa. 49.

Eze. 24.

Simila.

Et porro quis non videat justam esse Christi querelam de his qui pereunt, pretiumque redemptionis sibi acquiritum aspernantur ? Ostendamus istud similitudine. Audi : Est aliquis apud Barbaros tetro in carcere detentus, Pater vero ejus miserie condolens, divenditis omnibus, patriam relicta lytrum & redemptionis pretium tulit secum. Tandemque variis in via laboribus, injuriis, vulneribus confectus, ad filium pertingens cum invitat ad reditum perfoluto pretio : immo ei representat gemitus matris charum genarum expectantis, fratrum lachrymas, amico-

rum collachrymantium vota. At ille, nescio quo ingratiudinis spiritu ductus & excecatus, aspernatur patrem pretiumque allatum, & tot labores susceptos, matris gemitus, fratrum vota contemnit : vult in carcere manere, amar vincula, negligit paternam domum & dona. An non hic cecitas, & ingratiudo summe execrabilis ? Nonne is turpissima & dirissima nec dignus ? Quid aliud eheu faciunt homines, venduntur sub peccato, captivi sub diabolo ? Pater aternus per filium suum dara passum offert pretium redemptionis, invitat ad reditum in domum paternam, ubi tot Sanctorum anime eos expectant, tot fratres, tot amici condolentes miserie eorum, & interim tantum beneficium aspernantur. Nec tanti Patris dilectionem, nec filii redemptionem, nec sanguinem suum pro pretio, nec ecclesia gaudia, nec Ecclesie matris gemitus, nec desideria Angelorum aut Sanctorum asstant ; in peccatis suis & vinculis herere malunt, & aeterna morti aternisque ignibus victimas se vorere. O cecitas ! o ingratiudo ! o abominatio sanguinis lacrymis deploranda !

Talem igitur mentem amentem a filiis suis avertere entens Ecclesia, mater pietissima, monet illos etiam cum gemitu & lacrymis, sacro isto tempore adventu Sponsi sui rememorat ; hortaturque fieri matris ex visceribus, ut pondent, & plene considerent tot Dei dona, tot favores ecclesie, tot thesauros & divitias salutis in incarnationis mysterio comprehensas, ipsique exhibitas simul obsecrans, ne eas fofordia sua petire, aut sibi inutilis reddipantur. Quomodo enim qui filium dedit, nomine & omnia simul cum illo nobis donavit ? Considerari igitur optat, & in pondere sanctuarum appendi hanc Dei dilectionem, hunc profundissimum amorem, quem non nisi cordatissimo amore possimus compensare. Hinc Aug. *Amor amorum illius, qui amore amoris laudis, tui descendit in uterum Virginis ; & amoris suum a cap. 2. de mori suo copularis, humiliando se, jublimando te, con. Cat. rud, jungendo lumen & claritatem suam, limo mortalitatis suae.* Sic & fratres suos eadem consideratione exhortans, form. de dicebat S. Bernardus *Prose nobis. Fratres, tanta ebaritas quam suscepit, tanta benignitas : qua nobis per humilitatem Christi apparuit : & agamus gratias Redemptori, per quem nobis innotuit tam bona, & a nos voluntas Dei Patris. Tals enim est cor Dei Patris erga nos, quato nobis expressit, qui de Patris cor de processit. Similibus vocibus materne ex affectu prodeuntibus filiorum corda pulsat, ut valeat ab illis ingratiudinem omnem propullare.*

Deinde, condolens his qui in tenebris & cecitate, letali quondam torpore detinentur, forti eos excitat clamore, vellicat eis aures non sine gemitu & motore, ne eos contingat somnum conjugere aeterna cum morte. Jubet ergo oculos aperire, lucem adpicere rutilantem, ac excusso peccati mortis que sopore respirat ad vitam. Propterea voces illas intonat & per praerones suos in pulpitis ubique resonare jubet : *Ita.*

Ecclesia, mater pietissima, monet illos etiam cum gemitu & lacrymis, sacro isto tempore adventu Sponsi sui rememorat ; hortaturque fieri matris ex visceribus, ut pondent, & plene considerent tot Dei dona, tot favores ecclesie, tot thesauros & divitias salutis in incarnationis mysterio comprehensas, ipsique exhibitas simul obsecrans, ne eas fofordia sua petire, aut sibi inutilis reddipantur.

Amor igitur optat, & in pondere sanctuarum appendi hanc Dei dilectionem, hunc profundissimum amorem, quem non nisi cordatissimo amore possimus compensare.

form. de

Natru.

Rem. 15.

Frater, hora est nos de somno surgere; nunc enim propior est nostra salus. Nox precessit, dies autem appropinquavit. Abiciamus ergo opera tenebrarum. Et ructum ad lachrymas invitans, sic ait: E sursum Agnus mittitur laxare gratia debitum: omnes pro indulgentia vocem demus cum lachryma. Videlicet vocem Turturis pro filiis suis gementis, & ad gemitum eos secum excitantis? Sed & ad Redemptorem à Patre semel in carne visibiliter missum, nunc vero invisibiliter salutis nostrae perficiendae ac Redemptionis consummandae gratia venientem, gembunda vota convertens, pro illis maxime qui sub regno satanae in captivitate peccati detinentur, inelamat: O Sapientia, veni ad docendum eos viam prudentiae, viam salutis & vitae. O Adonai, veni ad redimendum eos in brachio extento. O Redixisse, veni ad liberandum eos à captivitate; jam noli tardare, ne appropinquent perditioni aeternae. O clava David, aperi eis domum carceris, ut exeant: aperi janua tuae pietatis, ut inerent. O Oriens, splendor lucis aeternae, illumina eos sedentes in tenebris & umbrae mortis. O Rex gentium, salva eos quos de limo formasti. O Emmanuel, Legifer & Salvator, veni ad salvandum eos, Dominus Deus eorum. Quid aliud his & similibus vocibus intendit Turtur & Columba gementis, nisi Salvatorem deprecari, & obsecrare ut non sit frustraneus adventus ille quo semel venit visibilis in terris: nec frustranea sit illa redemptio pro tot millibus animarum, quae adhuc in peccatis haerent damnationi aeternae obnoxiae, nisi eruantur, & auxilium manus eius praebatur? Auxilium ergo istud ab eodem Salvatore gembundis vocibus postulat, ut qui semel venit visibiliter, mille dignetur venire invisibiliter, ad sanctificationem animarum, ad erueudas eas à luto, & eluendas eas ab omni peccato. Obsecrat ut miseretur nostrae infirmitatis & captivitatibus, ignorantiae & cecitatis, propter quam toties relabimur in vincula & peccata, sub illis gemere coacti.

Nulli peccatorum deterrantur.

Denique filios suos his ipsa vocibus animat, ut numquam desperent, quantumlibet in profundo vitorum jaceant, quibuslibet vinculis colligati, quantumlibet inveterati, in captivitate & in solita consuetudine peccandi, quibuslibet in tenebris, & jam in umbra mortis detenti. Etenim de profunda abyssi voragine clamare eos docet gembundis his vocibus, certo sibi persuadendo, quod adhuc Salvator prope sit, ut miseretur & succurrat, ut manum porrigat & eruat, ut tenebras fuget, & ipsamque mortem. Tempus adhuc miserendi, adhuc venit tempus; solum ore & corde per desiderium & ardentes preces dilatato, ex intus est praecordius invocandus. Non est abbreviata manus eius, ut possit salvare. Novit modum salvandi tanquam sapientia Patris; potest id tanquam Deus fortis, Deus salutis; vult id ipsum tanquam misericors, miserator, & justus. Et verum est, consideratione que dignum illud Propheta: *Exspectat Dominus, ut misereatur vestris, & qualibet pars carnis vestrae: quia Dominus justus est.*

Psalm. 10.

dicii Dominus, beati omnes qui expectant eum. Plorant usquequam plorabis, miserans miserabitur tui, ad vocem clamoris tui, statim ut audieris, respondebis tibi. Nempe excitatur subito ad vocem oviculae perditae Pastor, ad vocem pulli gallinae, ad vocem filii Pater, ad vocem captivi Salvator. Et educit vinclos in fortitudine, similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulchris. Invocandus ergo cum gemitu, sacro quem constituit tempore, quarendus dum inveniri potest, invocandus dum prope est; ait enim: *Tempore accipio exaudiri te, & in die salutis adjuvabo te.* Tempus quo rememoratur Adventus ejus, tempus est acceptabile, dies salutis.

LECTIO V.

De certia causa gemitus Turturis.

Tertiam causam gemitus Turturis nostrae, diximus esse adspirationem ardentem ad ultimum Adventum Christi, & perfectum regnum ejus. Ad id enim cum gemitur tendunt iustorum desideria, deplorantium incolatum suum adeo prolongatum, & conyersationem cum habitantibus Cedar, cum his qui odunt pacem, cum Carne, Satana, & Mundo. Gemunt tam longam moram in Babylone, & confusio, nis civitate cum ipsi sint Filii Sion & Jerusalem aeternae; ad id nati, ut in ea gaudeant in percennantis pacis visione. Unde hic est illorum planctus: *Super flumina Babyloniae illic sedimus, & fle vimus, dum recordamur tui Sion. In salubris, in medio ejus, suspendimus organa nostra. In quem locum S. Augustinus dicit; Quid est Sion nisi ubi decet Hymnus Deum? Quae sint ergo flumina Babyloniae, nisi omnia quae hic amantur & transcurunt? Et quid est nostrum sedere & flere in recordatione Sion, nisi suspirando dicere: O Sancta Sion ubi totum stat & nihil fluit! Quis nos in ista flumina precipitavit? Quare dimisimus conditorem tuum, & locitatem tuam? Ecce interfluentia & labentia constituti, vix quisque raptus à flumine, si tenere lignum potuerit, evadet. Certè si civis sumus Sion, non tantum haec cantamus, sed & agimus. Si civis sumus Sion, in ista vita, in ista confusione hujus saeculi, in ista Babylonia non civis habitamus, sed captivi detinemur. Oportet ergo, ut non tantum ista decantemus, sed & faciamus, & faciamus affectu cordis pio, religioso desiderio aeternae Civitatis. Haec S. Augustinus. Hoc etiam docebat David, in persona iustorum, dicens: *Eruunt michi lacrymae meae panes die ac nocte, dum dicitur michi quotidie. Vbi est Deus tuus, Haec recordatus sum, & effudit in me animam meam, quoniam transibo in locum Tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei.**

Psalm. 136.

Psalm. 43.

Ceterum, iusti in hoc saeculo, qui sunt membra praecipua Turturis & Columbae gementis, non solum gemunt propter se, desiderantes Regnum Dei, ut liberi sint ab hac peregrinationis caediosa afflictione; sed & maxime propter totum corpus oritur.